

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО - ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА
ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ»

30 квітня 2025 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

С91

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(№ 17 від 26 червня 2025 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Каменчук Т.О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Проноза І.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса 30 квітня 2025 року. Одеса ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025. 253с.

УДК 321(477)(063)

С91

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025

© Центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025

41. Сокур О. В. ПАРТІЙНИЙ ДИСКУРС ЩОДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ 201
42. Таргоніна М.М., Проноза І.І. ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЗМІН ІДЕНТИЧНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ 205
43. Толмачевська Є. С., Скриль С. А. ГЕОПОЛІТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ВИКЛИК НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕЦИ УКРАЇНИ 208
44. Хлівнюк Т.П. ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ 214
45. Чекмарьова Л. Ю. ПЕРЕХІДНЕ ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ 217
46. Chornobai Andrii MODERN DIPLOMACY IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES OF THE 21ST CENTURY 222
47. Цимбал С. Ю. ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ЯК МЕХАНІЗМ ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ: ДИСКУРСИВНІ ТЕХОЛОГІЇ, РИЗИКИ ТА ВИКЛИКИ БЕЗПЕЦИ 224
48. Швець С. Л. ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ 227
49. Шевчук Я. В. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ КРИЗОВИМИ ПРОЦЕСАМИ 230
50. Юрченко М. М. Ніцевич А. С. ДО ПИТАННЯ ПРО МІЖНАРОДНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ 235
51. Юрьев А.М. ПОЛІТИЧНА СТРУКТУРИЗАЦІЯ: ІДЕЇ Й ІНСТИТУТ 239
52. Яковлев Д. В. СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПОЛІТИЧНИМИ КРИЗАМИ: ХРОНОПОЛІТИКА ВОЄННОГО ЧАСУ 244
53. Яковлева Л. І. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ЛЕГІТИМНІСТЬ ВЛАДИ НА ОСНОВІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 249

цифрової гігієни; регулювання онлайн-платформ; міжнародне партнерство в боротьбі з дезінформацією; підтримку незалежної аналітики та журналістики.

Наукове осмислення цього феномена має не лише академічне, але й практичне значення для забезпечення політичної стабільності, збереження національної ідентичності та формування стійкості до зовнішнього впливу.

Список використаних джерел:

1. Paul, C., & Matthews, M. (2016). *The Russian “Firehose of Falsehood” Propaganda Model: Why It Might Work and Options to Counter It*. RAND Corporation. URL: <https://www.rand.org/pubs/perspectives/PE198.html>
2. Iskoujina, Z., Gnatchenko, Y., & Bernal, P. (2024). *Social media as an information warfare tool in the Russia–Ukraine war*. URL: https://research-portal.uea.ac.uk/en/publications/social-media-as-an-information-warfare-tool-in-the-russia-ukraine?utm_source=chatgpt.com

ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

*Швець Світлана Леонідівна,
к.політ. н., викладач кафедри
політичних наук і права
соціально-гуманітарного факультету
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса*

Європейська ідентичність та національні інтереси є ключовими категоріями в сучасній політичній науці, оскільки вони визначають характер взаємодії між державами у межах Європейського Союзу та поза його межами. В умовах глобалізації, регіональної інтеграції та політичної нестабільності питання формування спільної ідентичності та збереження національних інтересів набувають особливого значення. Одним із

головних викликів сучасної європейської політики безпеки є баланс між прагненням до глибшої інтеграції та необхідністю збереження суверенітету національних держав. Європейська ідентичність, яка формується на основі спільних цінностей, історичного досвіду та політичних інститутів, не завжди узгоджується з інтересами окремих країн, що призводить до політичних конфліктів. Значну роль у цьому процесі відіграють політичні та економічні інтереси держав-членів ЄС, оскільки кожна країна прагне отримати максимальні вигоди від інтеграційних процесів, водночас намагаючись зберегти контроль над ключовими сферами своєї внутрішньої політики. Це створює напруження у відносинах між національними урядами та наднаціональними інститутами ЄС. Останніми роками питання європейської ідентичності стало ще більш актуальним у зв'язку з викликами міграції, поширенням євроскептицизму та зростанням популярності націоналістичних рухів у багатьох країнах Європи. Криза біженців 2015 року загострила розбіжності між державами-членами ЄС у питаннях прийому та розподілу мігрантів, що стало серйозним випробуванням для єдності Європи. «Brexit» став ще одним прикладом конфлікту між європейською інтеграцією та національними інтересами. Вихід Великої Британії з ЄС продемонстрував, що частина європейських громадян не ідентифікує себе з єдиним європейським простором і вважає національні інтереси пріоритетними. Зростання популярності національних рухів знайшло відображення у виборах до Європарламенту у 2024 році, оскільки політична ідентичність громадян країн ЄС формується під впливом як національних, так і загальноєвропейських чинників. Інституції ЄС, такі як Європейський парламент та Європейська комісія, докладають зусиль для зміцнення європейської ідентичності через освітні та інформаційні програми. Проте цей процес відбувається нерівномірно, оскільки в різних країнах рівень підтримки європейської інтеграції суттєво відрізняється. Політичні партії та рухи, що виступають проти подальшої інтеграції, критикують ЄС за

бюрократизацію, недостатню гнучкість у прийнятті рішень та втручання у внутрішні справи держав. Це особливо помітно в країнах Центральної та Східної Європи, де уряди прагнуть зберегти суверенітет у ключових сферах, таких як судова система, економічна політика та міграційна політика. Окрему роль у розбудові європейської ідентичності відіграють молодіжні програми, які сприяють мобільності студентів та формуванню спільної європейської свідомості. Проте, попри такі ініціативи, національна ідентичність залишається домінуючою, а її взаємодія з європейською породжує численні політичні суперечності. Глобальні виклики, такі як війна в Україні, енергетична криза та економічна нестабільність, ще більше ускладнюють ситуацію. Вони змушують європейські країни шукати компроміси між збереженням власних національних інтересів та необхідністю спільних дій у межах ЄС.

Таким чином, дослідження взаємодії європейської ідентичності та національних інтересів є надзвичайно важливим для розуміння сучасних політичних процесів у Європі. Визначення шляхів гармонізації цих двох категорій може сприяти стабільності та подальшому розвитку європейського проєкту.

Список використаних джерел:

1. Панченко Т. В. *Європейська ідентичність: ліберально-демократична та ізоляціоністська перспективи.* URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPP_2011_949_18_36
2. Поліщук Я. *Європейська ідея та національна ідентичність в українській літературі кінця XIX – початку XX століття.* URL: <https://wuwr.pl/swr/article/view/14216/13929>
3. Сергієнко Т. І. *Особливості формування політики ідентичності в сучасному Європейському Союзі: досвід для України.* URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/18751/1/Sergi%D1%96enko%20Tetiana%20Ivanivna.pdf>